

Český jazyk

1) Přečti si text.

Římská republika

Po zániku království se Řím stal republikou, kde měl každý svobodný občan právo účastnit se na řízení státu. V čele republiky stáli volení úředníci. Nejvýznamnější byli dva konzulové, kteří byli voleni na jeden rok. Byli soudci a nejvyššími veliteli vojska. Jejich činnost usměrňoval senát. Usnesení senátu se stávala zákonem. Lidové shromáždění – sněm kdy byl stát v nebezpečí, se jeden z konzulů stal diktátorem s neomezenou pravomocí. Tuto funkci mohl zastávat šest měsíců. Protože úředníci nedostávali plat, mohli být do úřadu voleni jen bohatí lidé.

Už za království se svobodní obyvatelé dělili na patricije a plebeje. Patriciové (potomci rodové šlechty) byli plnoprávními občany státu. Byli to bohatí majitelé půdy. Měli právo zabírat i státní půdu a být voleni do úředních funkcí. Plebejové – rolníci, řemeslníci, obchodníci – byli osobně svobodní, ale nebyli plnoprávní. Nemohli zastávat úřady. Vojenskou službu vykonávali stejně jako patricijové.

Od počátku římské republiky trval boj plebejů proti patricijům za stejná práva. Plebejové si vymohli právo volit ze svého středu úředníky – tribuny lidu. Tito úředníci mohli zrušit rozhodnutí konzulů i sněmu, jestliže byla tato nařízení namířena proti plebejům (právo veta). Postupně plebejové získali právo být voleni do dalších funkcí, mohli se stát i konzuly. Vynutili si také sepsání zákonů a zákaz zotročování svobodných Římanů pro dluhy. Později si vymohli právo, aby plebejský sněm mohl vydávat zákony platné pro celý stát.

Od vzniku se musel Řím bránit útokům sousedních kmenů. Boje skončily uzavřením spojení. Ve 4. a 3. století před. n. l. bojovali Římané s Kelty, kteří na severu napadali střední Itálii. Po vítězství nad nimi a nad řeckými osadníky v jižní Itálii začal Řím vést dobytčácké války. V polovině 3. století př. n. l. Řím ovládl Apeninský poloostrov až po řeku Pád. Během bojů si Řím vybudoval dobře organizovanou armádu.

Dějepis pro 6. ročník ZŠ

2) Odpověz na otázky.

a) Kdo stál v čele Římské republiky a kdo byl nejvýznamnější?

b) Jak se dělili svobodní obyvatelé v Římě?

c) Zakroužkuj správnou variantu – Plebejové byli:

- i. potomci rodové šlechty; voleni do funkcí
- ii. rolníci, řemeslníci, obchodníci; svobodní; nemohli být voleni

d) Co mohli dělat tribuny lidu?

e) S kým bojovali Římané ve 4. a 3. st. př. n. l.?

f) Kdy ovládl Řím Apeninský poloostrov?

g) Kdo nebo co je to diktátor?

h) Z jakého zdroje je opsán text?

i) Udělej z článku výpisky, stručné a přehledné.

3. Vytvoř co nejvíce slov příbuzných ke slovu ŘÍM.

4. Vypiš z prvního odstavce všechna podstatná jména rodu mužského.

5. Vypiš základní skladební dvojici z první věty 2. odstavce a poslední věty 4. odstavce.

6. Vypiš z 3. odstavce všechny přídavná jména, urči jejich druh.

Dějepis

1. Pokus se zjistit, jakým způsobem vzniklo starověké město Řím.
2. Souvisí obrázek nějakým způsobem se vznikem Říma? Pokud ano, napiš jak.

Město Řím se řadí mezi velmi oblíbená a turisty navštěvovaná města. Pokud bychom se vydali na do Říma, určitě by stálo za to navštívit mnoho zajímavým starověkých římských památek.

3. Poznáš, o jaké památky na fotografiích se jedná? Napiš, jak se jmenují a k jakému účelu původně sloužily.

Matematika, fyzika

Římské číslice

Tento číselný zápis vznikl ve starém Římě. Čísla v tomto systému jsou reprezentována kombinací písmen z latinské abecedy. Jedná se o číselnou soustavu nepoziční (pozice symbolu neurčuje její hodnotu) a navíc neobsahuje symbol pro nulu, což způsobilo, že byly přibližně od 13. století nahrazené číslicemi, které známe dnes a podle jejich původu je označujeme jako arabské.

V některých případech se s římskými číslicemi setkáváme i dnes:

- letopočty na hrobech (MDCCCLXVI)
- ciferníky hodin (XII)
- označení kapitol v knihách (VII)...

Římské číslice jsou založeny na následujících sedmi symbolech, z nichž každý má pevnou celočíselnou hodnotu:

Římské číslo	Arabské číslo
I	1
V	5
X	10
L	50
C	100
D	500
M	1000

Pro snazší zapamatování se dá použít pomůcka: **Ivan Vedral Xénii Lesní Cestou Do Města**, kde první písmena určují, jak jdou římské číslice po sobě.

PRAVIDLA ZÁPISU

1. Římská čísla se zapisují spojováním a opakováním základních znaků - I V X L C D M.
2. Větší číslo předchází číslo menší. V praxi pak píšeme VII (7), LXXXII (82), DCCLVI (756), MDCCLXXVIII (1778).
3. Menší římská číslice před větší znamená odečet, k odečítání se využívají pouze římské číslice I X C.
Pro odečítání platí jen těchto šest kombinací IV = 4, IX = 9, XL = 40, XC = 90, CD = 400, CM = 900.

Při dodržení uvedených pravidel pak číslo 1999 správně píšeme MCMXCIX.

Při využití základních římských číslic můžeme vyjádřit nejvýše hodnotu 3999 tedy MMMCMXCIX.

Pokud si nebudete jisti, zda váš výsledek je správný, můžete ke kontrole využít <https://prevodyonline.eu/cz/rimskie-cislice.html> (převodník, který převede římské číslo ↔ arabské číslo).

1. Zapiš pomocí římských čísel následující čísla.
a) 8 b) 19 c) 74 d) 223 e) 1563
2. Zapiš čísla zapsaná římskými číslicemi v desítkové soustavě.
a) VI b) LVII c) CLIX d) CDXLVII e) DCCLXXVII
3. Napiš příklady pomocí římských číslic a vypočítej: (vzor: 19 – 11 = 8, XVIII – XI = VII)
a) 12 + 3 = b) 20 + 11 = c) 50 + 101 = d) 103 – 35 = e) 525 – 155 =

4. Výsledek příkladu zapiš římskými číslicemi:

a) $9\,874 - 7\,222 =$

b) $98 + 154 - 72 =$

c) $3 \cdot (47 + 12) =$

d) $159 : 3 =$

5. Spoj čísla, které k sobě patří:

CMLXIX 1838

MCDLVIII 1458

MDCCCXXXVIII 969

CCCXLVII 347

MCMLXXXIX 1989

Galea (Galská helma) byla římská vojenská přilba a součást římské uniformy. Byla vyráběna ze železa. Předpokládejme, že bychom stejnou přilbu vyrobili z mosazi, bronzu, zlata, stříbra a hliníku. Uspořádej přilby od nejtěžší po nejlehčí podle užitého materiálu.

Přírodopis

1. Pokuste se vyhledat, která zvířata se vyskytovala při soubojích a lovu v římském Koloseu.
 2. Zjistěte, kdy v Evropě pravděpodobně vyhynul lev pustiný.
 3. Odkud se přivážela zvířata do Kolosea?
 4. Zjistěte, zda mohly souboje a lov v římském Koloseu přispět k vyhynutí lva na Evropském kontinentu.
- Odpovědi se pokuste napsat ve Wordu (nebo podle možností i jinak) a poslat na adresu j.sukany@zsvelehrad.cz

Zeměpis

Tento týden se úkoly týkají tématu Řím. Můj úkol je částečně do zeměpisu, částečně do dějepisu a částečně do matematiky. Tvým úkolem je rozluštit následující zeměpisné souřadnice jedné památky v Římě. Pokud můžeš, tak mi pošli na mail (a.tuhycek@zsvelehrad.cz) vyluštěné zeměpisné souřadnice a napiš, o jakou památku se jedná. Všechny znaky zachovej, neměň N a E. Po zadání těchto souřadnic do maps.google.com nebo mapy.cz zjistíš, o jakou památku se jedná.

Souřadnice jsou: **XLI°LIII'XXV.VI"N, XII°XXIX'XXXII"E** (zachovej všechny symboly).

Angličtina

1. Pracovní list **Dialogue**

Vystřihni si obrázek následujícího Římana nebo si najdi jiného. Může to být i žena a vytvoř s ním/ ní rozhovor. Polož mu/ jí deset otázek a on/ ona ti desetkrát odpoví. Můžeš se ptát i na běžné denní činnosti.

2. Římané byli čistotný národ, měli své lázně... Zopakuj si téma **Daily routine**.

Pracovní list Daily routine words

Nejprve spoj slovíčka s obrázky a pak je najdi v puzzle.

3. Pracovní list **In the bathroom...**

Spoj slovíčka s obrázky.

4. Pracovní list **Daily routines**

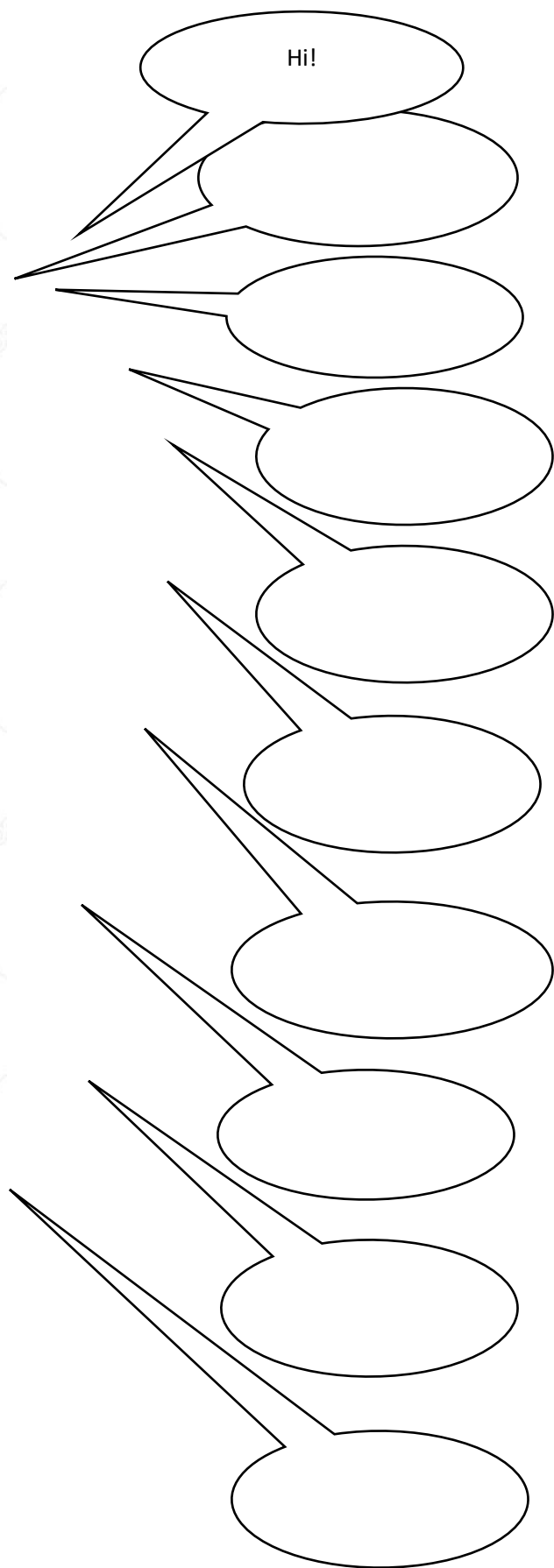
cvičení 1 Dopln slovíčka

cvičení 2 Napiš písmenko (ze cvičení 1) pod odpovídající obrázek.

cvičení 4 Vyber a napiš správný slovesný tvar.

cvičení 5 Dopln věty podle obrázků vpravo.

cvičení 6 Dopln žluté rámečky vpravo správně do vět.

DAILY ROUTINE WORDS

Match the words below with the pictures and find them in the puzzle.

1. BRUSH YOUR TEETH
2. EAT SNACK
3. GO HOME
4. HAVE BREAKFAST
5. LEAVE HOME
6. SLEEP
7. WAKE UP
8. WRITE E-MAILS

9. DO HOMEWORK
10. GET DRESSED
11. GO TO BED
12. HAVE DINNER
13. PLAY GAMES
14. STUDY ENGLISH
15. WASH YOUR FACE

16. EAT DINNER
17. GET UP
18. GO TO SCHOOL
19. HAVE LUNCH
20. READ A BOOK
21. TAKE A SHOWER
22. WATCH TV

In the bathroom: Personal hygiene verbs

Match the words with the pictures.

1. Take a bath	2. Brush my hair	3. Gargle	4. Brush my teeth	5. Dry my body	6. Wash my hair
7. Comb my hair	8. Floss my teeth	9. Take a shower	10. Shave my face	11. Curl my hair	12. Look in the mirror
13. Dry my hair	14. Put on deodorant	15. Put on makeup	16. Clean my ears	17. Take off my cloths.	18. Cut my nails

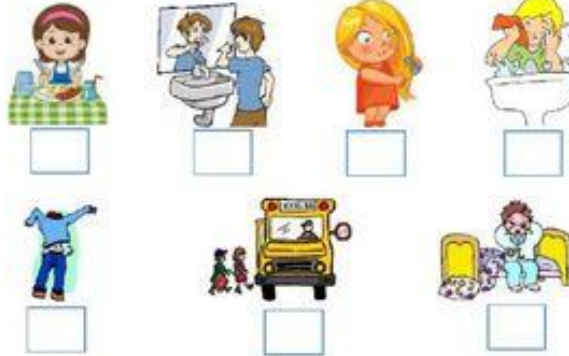

DAILY ROUTINES

1. Complete the vocabulary

- _____ up
- _____ my face
- _____ dressed
- _____ my hair
- _____ breakfast
- _____ my teeth
- _____ the bus

2. Write the letter under the correct picture

4. Choose and write the correct form of the verb.

go (2) get (2) take (2) wash (2) have (2)

Example: I take the bus at 2 p.m. She takes the bus at 3 p.m.

- I _____ up at 5 a.m.
- I _____ my face.
- You _____ breakfast at 6 a.m.
- You _____ to sleep at 10 p.m.
- He _____ up at 6 a.m.
- He _____ his face.
- She _____ breakfast at 7 a.m.
- She _____ to sleep at 9 p.m.

5. Complete the sentences.

- I _____ the bus to school. I _____ by car.
- I _____ my teeth. I _____ my hair.
- He _____ his mom. He _____ his dad.
- He _____ a story. He _____ Tv.

6. Drag the boxes to complete the sentences.

- Do you have breakfast at 7 a.m? Yes, I _____.
- Do you go to bed at 11 p.m? No, I _____.
- Does she comb her hair? Yes, she _____.
- Does he wash his face at night? No, he _____.
- _____ you go to school at 8 a.m?
- _____ he watch Tv at noon?

Does do
doesn't does
Do don't